

24.7.2024 10. helluntain jälkeisen viikon keskiviikko

Päivän epistola

”Jos minun itsenikin on syytä lähteä matkaan, niin matkustamme yhdessä. Aion tulla teidän luoksenne käytyäni Makedonian seurakunnissa; matkustan näet Makedonian kautta. Voin jäädä teidän luoksenne joksikin aikaa, ehkä koko talveksikin. Sitten voitte varustaa minut matkaan, minne taas lähdenkin. En halua vain ohimennen pistäytyä teitä tapaamassa, vaan toivon voivani viipyä luonanne jonkin aikaa, jos Herra suo. Jään tänne Efesokseen helluntaihin saakka, sillä minulle on avautunut laaja ja lupaava työmaa. Tosin myös vastustajia on paljon. Kun Timoteus tulee, katsokaa ettei hänen tarvitse olla siellä mistään huolissaan. Hän tekee Herran työtä niin kuin minäkin, kenenkään ei pidä halveksia häntä. Auttakaa hänet sitten onnellisesti paluumatkalle. Odotan häntä täällä muiden veljien kanssa. Veli Apollosta olen kovasti kehottanut lähtemään muiden veljien kanssa teidän luoksenne, mutta hänen matkansa ei nyt voinut toteutua. Hän tulee sitten kun saa sopivan tilaisuuden.” (1. Kor. 16: 4 – 12)

Tekstimme on lähes 1. Korinttilaiskirjeen lopusta ja tässä annetaan jo enemmän käytännön ohjeita. ”Jos minun itsenikin on syytä lähteä matkaan” liittyy suunnitelmaan Korinttissa Jerusalemin seurakuntaa varten kerättyjen rahojen kuljettamisesta Jerusalemiin. Paavali miettii, pitäisikö hänen osallistua itse rahavarojen siirtoon.

Sitten Paavali siirtyy matkasuunnitelmiinsa. Hänen tarkoituksensa on käydä ensin Makedonian seurakunnissa ja sitten siirtyä Korinttiin. Siellä hän suunnittelee olevansa pidemmän aikaa. Kirjoittaessaan tätä kirjettä Paavali on Efesoksessa. Toisen Korinttilaiskirjeen alusta näemme, että tämä aiottu matka ei toteutunut (2. Kor. 1: 12 – 2: 4).

Paavalin työtoveri Timoteus on tuomassa tätä 1. Korinttilaiskirjettä seurakunnalle. Jostain syystä Paavali on huolestunut Timoteuksen vastaanottamisesta Korinttissa. Nähtävästi Paavalia vastaan oli muodostunut oppositio, joka voisi nyt toimia Paavalin valtuuttamaa Timoteusta vastaan.

Paavali mainitsee erikseen Apolloksen ja sen, ettei Apollos nyt voinut tulla Korinttiin, mutta tulee sopivan tilaisuuden tullen. Tämä erityinen maininta liittyy siihen, että osa korinttilaisista oli asettunut Apolloksen puolella korinttilaisten jakaantuessa ”puolueisiin” (vrt. 1. Kor. 1: 12). Paavali osoittaa, että kyse ei ole tässä yhteydessä mistään kannanotosta kyseiseen kiistaan.

Päivän evankeliumi

”Mitä te tästä sanotte? Eräällä miehellä oli kaksi poikaa. Hän meni toisen luo ja sanoi: ”Poikani, mene tänään viinitarhaan työhön.” ”En minä halua”, poika vastasi. Sitten hän kuitenkin tuli toisiin ajatuksiin ja meni. ”Isä meni toisen pojan luo ja sanoi tälle saman. Poika vastasi: ”Menen kyllä, isä”, mutta ei mennytkään. Kumpi näistä kahdesta teki, mitä hänen isänsä tahtoi?” ”Edellinen”, he vastasivat. Jeesus sanoi: ”Totisesti: portot ja publikaanit menevät Jumalan valtakuntaan ennemmin kuin te. Johannes avasi heille vanhurskauden tien, mutta te ette uskoneet häntä. Portot ja publikaanit uskoivat, ja vaikka te sen näitte, te ette jälkeenkään tulleet katumukseen ettekä uskoneet häntä.”
(Matt. 21: 28 – 32)

Tämänpäiväinen tekstimme jatkaa eilisen tekstiä, jossa ylipapit ja kirjanoppineet kysyivät Jeesukselta, millä valtuuksilla Hän toimii. Jeesus vastasi vastakysymyksellä Johannes Kastajan suorittamasta kasteesta. Nyt Jeesus tämänpäiväisessä tekstissä jatkaa tätä aihetta antaen juutalaisen midrash -perinteen mukaisen tulkinnan Johannes Kastajan toiminnasta. Tämän kertomuksen avulla Jeesus käsittelee tuomiota, jota käsittelevät myös seuraavat Hänen vertauksensa viinitarhan vuokraajista (Matt. 21: 33 - 46) ja kuninkaanpojan häistä (Matt. 22: 1 - 14). Ne tuovat esille kuulijoiden; ylipappien ja kirjanoppineiden, syyllisyyden.

”Eräällä miehellä oli kaksi poikaa.” Nyt pojat eivät tarkoita juutalaisia ja pakanoita, vaan kahta erilaista juutalaista ryhmää. Toinen ryhmä ovat juutalaisten epäuskoiset johtajat, ja toinen ryhmä ovat uskolliset hyljeksityt, ensimmäinen muodostaa väärän ja toinen oikean Israelin. Uskoon tulleet pakanat voidaan laskea kuuluvaksi oikeaan Israeliin.

Jälkimmäinen poika vastasi: ”Menen kyllä, isä”. Jeesus oli aiemmin opettanut: ”Ei jokainen, joka sanoo minulle: ”Herra, Herra”, pääse taivasten valtakuntaan. Sinne pääsee se, joka tekee taivaallisen Isäni tahdon.” Matt. (7: 21) Matteuksen evankeliumissa korostuu kuuliainen usko. Se ratkaisee kaiken. Matteus korostaa sitä, että syntiset, nyt ”portot ja publikaanit”, menevät ensin taivasten valtakuntaan.

”Vanhurskauden tie” on yleinen sanonta viisaukirjallisuudessa (Snl. 8: 20, 12: 28, Ps. 23: 3). Se vaikutti myös Qumranin yhteisössä, jossa puhutaan kahdesta tiestä. Paitsi essealaisia, oppi kahdesta tiestä, vaikutti juutalaisuuteen yleensä sekä myös varhaiseen kristillisyyteen.

”Vaikka te sen näitte, te ette jälkeenkään tulleet katumukseen ettekä uskoneet häntä.”

Ensimmäinen poika kieltäytyi isän antamasta tehtävästä. Hän tajusi tehneensä väärin ja meni viinitarhaan työhön, hän siis katui, teki mielenmuutoksen ja palasi takaisin ollen isälle kuuliainen. Jälkimmäinen ilmoitti (julkisesti?) toimivansa isän tahdon mukaisesti, mutta ei mennyt viinitarhaan tekemään työtä. Hän jää katumattomuuden tilaan. Luukkaan evankeliumissa (Luuk. 15: 11 – 32) on kertomus tuhlaajapojasta, joka kertoo samasta katumuksesta, mitä me tässä kertomuksessa näemme.

Viimeiset sanat on osoitettu juutalaisten johtajille. He näkivät Johannes Kastajan toiminnan. Mutta he olivat olevinaan vanhurskaita täyttäessään lain määräykset, eivätkä ymmärrä tai osaa katua. He toimivat kuin jälkimmäinen poika sanoen: kyllä Isä, mutta teot heiltä puuttuvat.